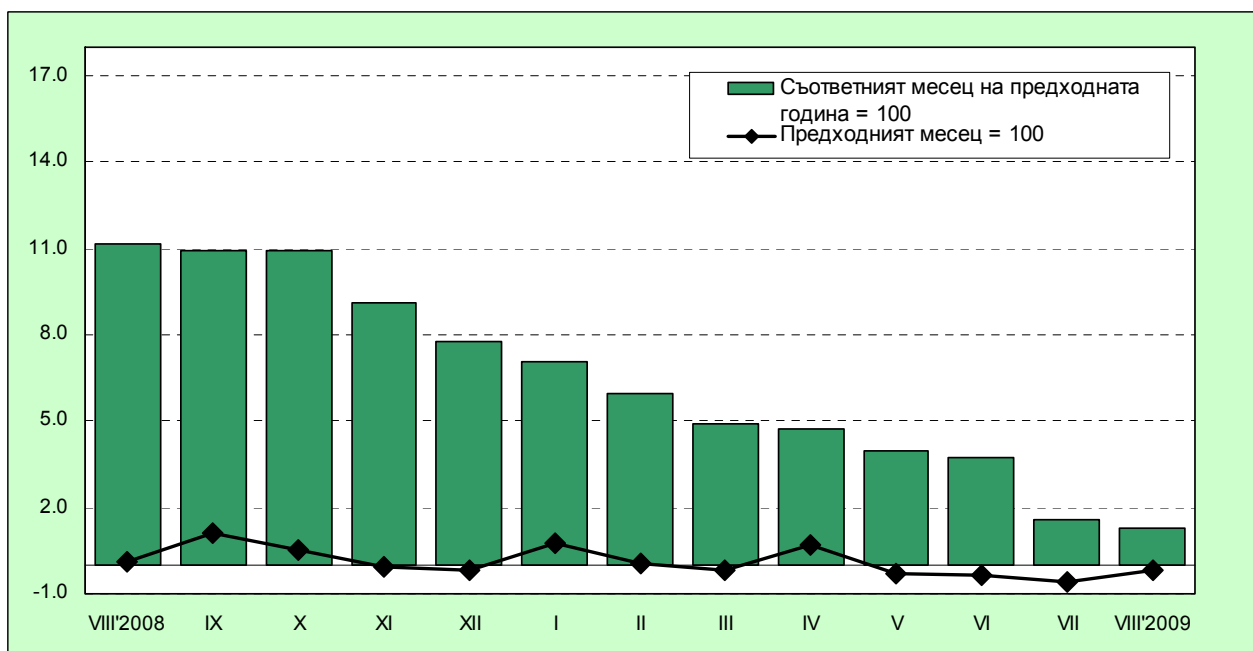

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА АВГУСТ 2009 ГОДИНА

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) за август 2009 г. спрямо юли 2009 г. е **99.8%**, т.е. месечната инфлация е **минус 0.2%**. Основен принос за намалението на общия ИПЦ, който измерва изменението на цените на стоките и услугите, използвани от българските домакинства за лично потребление, има намалението на цените в групата „Хранителни продукти и безалкохолни напитки“.

Инфлацията от началото на годината (август 2009 г. спрямо декември 2008 г.) е **минус 0.1%**, а годишната инфлация за август 2009 г. спрямо август 2008 г. е **1.3%** (табл. 1).

Средногодишната инфлация за периода септември 2008 - август 2009 г. спрямо периода септември 2007 - август 2008 г. е **5.9%**.

През август 2009 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с **1.0%**;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с **0.1%**;
- облекло и обувки - намаление с **1.5%**;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддръжане), вода, електроенергия, газ и други горива - цените остават на равнището от миналия месец;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддръжане на дома - увеличение с **0.1%**;
- здравеопазване - увеличение с **0.6%**;
- транспорт - увеличение с **1.8%**;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- свободно време, развлечения и културен отдих - увеличение с **0.4%**;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - увеличение с **0.4%**;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с **0.1%**.

През август 2009 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: бял хляб - с 0.5%, брашно и други зърнени продукти - с 0.6%, типов и ръжен хляб – с 0.8%, ориз - с 1.1%, макаронени изделия - с 0.2%, месо от едър рогат добитък - с 0.6%, птиче месо - с 0.7%, кисели млека - с 0.3%, кашкавал - с 0.2%, растителни масла - с 1.2%, домати - с 24.8%, пипер-всички видове - с 4.2%, зеле - с 4.4%, зрял лук - с 1.5%, моркови - с 7.4%, зрял боб - с 0.4%, картофи - с 5.9%, ябълки - с 3.7%, дини и пъпеши - с 19.7%, захар - с 0.5% и някои други.

През месеца са се увеличили цените на: свинско месо - с 0.9%, кайма - с 0.6%, риба и рибни продукти - с 0.4%, яйца - с 1.8%, пресни млека - с 0.8%, млечни масла - с 0.4%, маргарин - с 0.1%, краставици - с 6.5%, зрял чесън - с 1.1%, цитрусови и южни плодове - с 3.6%, сладолед – с 0.2%, кафе-всички видове - с 0.3%, минерална вода - с 0.4%, високоалкохолни спиртни напитки - с 0.3%, бира - с 0.4% и други.

В групите на нехранителните стоки и услугите през август намаление е регистрирано при: облекло - с 1.0%, обувки - с 2.8%, твърди горива - с 0.9 %, климатични инсталации – с 2.6%, хигиенни и козметични принадлежности – с 0.2% и други.

Увеличили са се цените на следните групи нехранителни стоки и услуги: течни и газообразни горива за битови нужди съответно - с 4.6 и 5.5%, текущ ремонт и поддържане на жилище - с 0.3%, автомобилен бензин А95Н - с 3.1%, автомобилен бензин А98Н - с 3.1%, дизелово гориво - с 4.2%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 8.1%, автомобили – с 1.1%, услуги в ресторанти, кафенета и други - с 0.4%, перални и съдомиялни машини - с 0.8%, телевизионни приемници и антени - с 1.7%, поддръжка и ремонт на ЛТС - с 0.3%, бръснаро-фризьорски услуги - с 0.2%, книги - с 2.0%, комплексни услуги за почивка и туристически пътувания - с 0.4%. През месеца са увеличени и цените на: лекарските услуги с 0.2%, а на лекарствата и другите фармацевтични продукти - с 0.6%.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) за август 2009 г. спрямо юли 2009 г. е **100.1%**, т.е. месечната инфлация е **0.1%**. Основна причина за увеличението на общия ХИПЦ, който измерва изменението на цените на стоките и услугите, използвани от всички домакинства на територията на страната (включително и чуждестранните), е увеличението на цените в групата „Транспорт”. Различният обхват на ИПЦ и ХИПЦ и съответно различната структура на потреблението са причина за различните стойности на двата индекса.

Инфлацията от началото на годината (август 2009 г. спрямо декември 2008 г.) е **1.1%**, а годишната инфлация за август 2009 г. спрямо август 2008 г. е **1.3%** (табл. 2).

Средногодишната инфлация за периода септември 2008 - август 2009 г. спрямо периода септември 2007 - август 2008 г. е **5.4%**.

Според ХИПЦ през август 2009 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с **1.0%**;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с **0.1%**;
- облекло и обувки - намаление с **1.4%**;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - цените остават на равнището от миналия месец;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с **0.1%**;
- здравеопазване - увеличение с **0.5%**;
- транспорт - увеличение с **1.5%**;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- свободно време, развлечения и културен отдих - увеличение с **0.3%**;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;

- ресторанти и хотели - увеличение с **0.4%**;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с **0.5%**.

Индексът на цените за малката по състав кошница за август 2009 г. спрямо юли 2009 г. е **99.4%**, а от началото на годината (август 2009 г. спрямо декември 2008 г.) е **96.1%** (табл. 3).

През август цените на стоките и услугите от малката кошница за най-бедните 20% домакинства са се променили спрямо юли, както следва:

- хранителни продукти - намаление с **1.0%**;
- нехранителни стоки - намаление с **0.1%**;
- услуги -. намаление с **0.1%**

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към Евроразоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 3$.

Индексът на цените за малката по състав кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социално полезни и жизнено необходими стоки и услуги. Теглатата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% домакинства. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени **с натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. В месец декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменението на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложения

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за август 2009 година

(Проценти)

Потребителски групи	2008 - тегла - %	VIII.2009		
		предходният месец = 100	при база XII.2008	съответният месец от предходната година = 100
00 Общо	100.000	99.8	99.9	101.3
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	35.812	99.0	95.0	98.1
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	5.204	100.1	117.9	119.2
03 Облекло и обувки	4.198	98.5	96.4	103.2
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	16.406	100.0	98.6	100.6
05 Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности, и обичайно поддържане на дома	4.515	100.1	101.7	104.2
06 Здравеопазване	5.789	100.6	104.1	104.9
07 Транспорт	8.529	101.8	103.3	94.0
08 Съобщения	5.393	100.0	99.5	94.2
09 Свободно време, развлечения и културен отдих	4.030	100.4	104.2	106.9
10 Образование	0.435	100.0	101.6	117.9
11 Ресторанти и хотели	5.754	100.4	102.7	106.1
12 Разнообразни стоки и услуги	3.936	100.1	105.7	108.4
Общо				
Хранителни	37.218	99.1	95.3	98.4
Нехранителни	32.224	100.4	103.9	103.4
Обществено хранене	5.328	100.4	102.9	106.5
Услуги	25.230	100.1	101.0	101.4

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за август 2009 година

(Проценти)

Потребителски групи	2006 - тегла - %	VIII.2009			
		2005 = 100	предходният месец = 100	при база XII.2008	съответният месец от предходната година = 100
00 Общо	1000.000	132.72	100.1	101.1	101.3
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	230.530	134.09	99.0	95.2	98.5
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	43.745	209.54	100.1	116.3	117.8
03 Облекло и обувки	39.083	125.70	98.6	97.3	103.7
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	99.618	129.65	100.0	99.5	101.5
05 Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	52.324	116.31	100.1	101.8	103.8
06 Здравеопазване	49.155	124.52	100.5	104.8	105.7
07 Транспорт	185.670	127.37	101.5	102.7	93.6
08 Съобщения	55.537	94.87	100.0	99.2	94.3
09 Свободно време, развлечения и културен отдих	57.542	118.11	100.3	103.5	105.0
10 Образование	10.011	147.09	100.0	101.8	117.7
11 Ресторанти и хотели	137.767	153.35	100.4	102.5	105.7
12 Разнообразни стоки и услуги	39.018	145.77	100.5	108.6	112.3

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница от 100 социално полезни и
жизнено необходими стоки и услуги на най-нискодоходните 20%
домакинства за август 2009 година**

Потребителски групи	2008 - тегла - %	(Проценти)
		VIII.2009 предходният месец = 100
Общо	100.000	99.4
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	60.428	99.0
Облекло и обувки	3.037	99.5
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	19.952	99.8
Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	2.198	100.4
Здравеопазване	5.970	100.0
Транспорт	1.777	99.4
Съобщения	2.722	100.0
Свободно време, развлечения и културен отдих	0.581	100.3
Разнообразни стоки и услуги	3.335	100.4
Общо		
Хранителни	60.428	99.0
Нехранителни	19.651	99.9
Услуги	19.921	99.9